

15 893

Wijziging van de Wet op de Ondernemingsraden (Medezeggenschap in kleine ondernemingen)

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 4 mei 1981

Naar aanleiding van de in het voorlopig verslag van de vaste Commissie voor Sociale Zaken dd. 22 april 1981 over bovengenoemd wetsontwerp gestelde vragen en gemaakte opmerkingen, antwoorden wij als volgt.

1. Met voldoening hebben wij er kennis van genomen dat de leden van de C.D.A.-fractie het onderhavige wetsontwerp in principe positief beoordelen. De vraagtekens die zij bij enkele aspecten plaatsen komen in het vervolg van onze beantwoording nader aan de orde.

2. De leden van de C.D.A.-fractie vragen, of wij er – met hen – op hopen en rekenen dat het zwaartepunt van de in dit wetsontwerp geregelde medezeggenschap in de praktijk op de overlegvergadering zal liggen. Naast de wensen van de wetgever op dit gebied zijn natuurlijk vooral ook de wensen van de betrokkenen in de onderneming van belang. Het stelsel van de Wet op de ondernemingsraden, en dus ook het stelsel van dit wetsontwerp, biedt ons inziens voldoende mogelijkheden om met deze wensen rekening te houden. Enerzijds bepaalt de ondernemingsraad in welke mate hij zelfstandig ondernemingsraadvergaderingen wil houden, anderzijds bepaalt de wet dat de ondernemingsraad zijn bevoegdheden slechts kan uitvoeren na overleg met de ondernemer. In dit verband wijzen wij op de bepalingen van de artikelen 23, vierde lid, 25, vierde lid, 27, tweede lid, en 30, derde lid, van de Wet op de ondernemingsraden, en de artikelen 158, dertiende lid, en 268, dertiende lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. In al deze bepalingen is voorgeschreven dat de ondernemingsraad zijn bevoegdheden niet kan uitoefenen dan nadat daarover tenminste éénmaal overleg is gepleegd in een overlegvergadering. Ten aanzien van de uitoefening van de bevoegdheden van de ondernemingsraad is in het stelsel van de wet derhalve eveneens een duidelijke functie voor de overlegvergadering.

In het wetsontwerp is ermee rekening gehouden, dat bij kleine ondernemingen in het algemeen minder informatie en ondersteuning vanuit het eigen bedrijf aanwezig zal zijn. Mede daarom zijn in artikel 35a van het wetsontwerp ook een aantal afwijkende bepalingen opgenomen. De verschillen in organisatiestructuur tussen kleine en grote ondernemingen, maar ook tussen kleine ondernemingen onderling en tussen grote ondernemingen onderling, zullen ertoe leiden dat ondernemingsraden in verschillende ondernemingen geheel verschillend functioneren. Dat achten wij een logische zaak.

Wij hopen niet, dat de ondersteuning van het ondernemingsraadwerk in kleine ondernemingen door de vakbonden aanzienlijk minder zal zijn dan bij grotere ondernemingen, zoals de leden van de C.D.A.-fractie veronderstellen. Vooralsnog zien wij ook geen aanwijzingen voor deze veronderstelling. Wij verwachten veeleer dat de vakbonden, die juist sterk hebben aangedrongen op de totstandkoming van een wettelijke regeling voor de medezeggenschap in kleine ondernemingen, hun waardevolle taak bij de ondersteuning van de werknemersvertegenwoordigers in het proces van bedrijfsdemocratisering met de hun ter beschikking staande middelen zo goed mogelijk zullen vervullen.

In dit verband is, zoals de leden van de C.D.A.-fractie opmerken, ook voorlichting aan de betrokken ondernemers van grote betekenis. Dienaangaande kunnen de Centrale Ondernemersorganisaties in het midden- en kleinbedrijf een belangrijke taak vervullen. Uit contacten met deze organisaties is ons gebleken, dat zij op dit moment bezien op welke wijze zij een bijdrage kunnen leveren in de voorlichting aan hun achterban over de praktische uitvoering van de voorgestelde medezeggenschapsregelingen.

Ten aanzien van de mogelijkheden voor scholing en vorming van ondernemingsraadleden in kleine ondernemingen delen wij mee, dat deze kwestie de volle aandacht heeft van het bestuur van de stichting Gemeenschappelijk Begeleidings Instituut Ondernemingsraden (GBIO). Uit het binnenkort te publiceren jaarverslag over 1980 van het GBIO blijkt, dat in dat jaar 1444 ondernemingsraden in het kader van het GBIO een algemene scholingscursus hebben gevolgd tegenover 1174 ondernemingsraden in 1979 (stijging 23%). Tevens blijkt uit dit jaarverslag dat steeds meer ondernemingsraden in combinatie met andere ondernemingsraden cursussen volgen. Deze tendens zal waarschijnlijk in versterkte mate worden doorgetrokken wanneer ook ondernemingsraden in kleine ondernemingen zich voor scholingscursussen aanmelden. Deze verwachting is gebaseerd op het feit dat ondernemingsraden in kleine ondernemingen niet kunnen voldoen aan de door het GBIO gestelde eis van minimaal 10 deelnemers per cursus, alsmede op de omstandigheid dat het voor deze ondernemers vaak praktisch niet mogelijk zal zijn om (met) hun gehele ondernemingsraad tegelijk op scholingscursus te (laten) gaan. De met het GBIO samenwerkende vormingsinstituten bezinnen zich thans op afwijkende cursusvormen voor ondernemingsraden in kleine ondernemingen, waarbij ook de mogelijkheden voor cursussen buiten inter-naatsverband, maar bij voorbeeld in de eigen onderneming, worden overwogen. Voorts blijkt uit het jaarverslag, dat het GBIO voor 1981 heeft voorzien in een uitbreiding van de cursuscapaciteit van 20%, terwijl voor 1982 met een minstens even grote capaciteitsuitbreiding wordt rekening gehouden. Mede door uitbreiding van het aantal gecombineerde ondernemingsraadcursussen en door mogelijk nog andere cursusvormen voor ondernemingsraden in kleine ondernemingen zullen derhalve in de komende jaren aanzienlijk meer ondernemingsraadleden vorming en scholing kunnen ontvangen dan tot nu toe. Ten slotte verwachten wij dat de instelling van ondernemingsraden in kleine ondernemingen een zeer geleidelijk proces van vele jaren zal zijn, zodat de stijging van de scholingsbehoeften van ondernemingsraadleden eveneens een zeer geleidelijk proces zal zijn. Wij hebben er vertrouwen in, dat het bestuur van de stichting GBIO tijdig en in voldoende mate hierop zal kunnen inspelen.

3. De leden van de C.D.A.-fractie hebben gevraagd of het niet verstandiger zou zijn geweest de kleinere ondernemingen voorlopig door middel van het werkoverleg volgens de Arbeidsomstandighedenwet op de nieuwe verantwoordelijkheden te laten inspelen.

Wij willen de leden van de C.D.A.-fractie erop wijzen dat werk-overleg hoe belangrijk dit ook is – toch een wezenlijk andere vorm van medezeggenschap is dan de Wet op de ondernemingsraden en dit wetsontwerp beogen te regelen. Werkoverleg betreft immers medezeggenschap van werknemers *in de uitvoering van hun werkzaamheden* (in de Arbeidsomstandigheden-

wet is het werkoverleg dan nog beperkt tot het aspect van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid). De Wet op de ondernemingsraden en het onderhavige wetsontwerp houden zich daarentegen bezig met het structureren van medezeggenschap van werknemers *in het beleid van de ondernemer*. Het gaat bij werkoverleg resp. bij medezeggenschap in het beleid dus om verschillende bevoegdheden en verschillende verantwoordelijkheden. De medezeggenschap van werknemers in kleine ondernemingen beperken tot werkoverleg zou afbreuk doen aan het beginsel dat deze werknemers een gelijkwaardig recht op medezeggenschap toekomt als de werknemers in de grote ondernemingen. Dit beginsel is door de Sociaal-Economische Raad nadrukkelijk vastgelegd in zijn advies over de medezeggenschap van werknemers in ondernemingen met minder dan honderd werknemers dd. 17 februari 1978.

Bij de leden van de C.D.A.-fractie is voorts de vraag gerezen of de onderhavige regeling wel voldoende ruimte laat voor werkbare omstandigheden, gezien het veelkleurig mozaïek van werkverbanden.

Wij merken in de eerste plaats op dat de onderhavige regeling te onderscheiden valt in een regeling van rechtstreekse medezeggenschap voor ondernemingen met 10-35 werknemers en in een regeling van vertegenwoordigende medezeggenschap (ondernemingsraad) voor ondernemingen met 35-100 werknemers. Met betrekking tot de regeling van rechtstreekse medezeggenschap (de ondernemer komt tenminste tweemaal per jaar met zijn personeel bijeen om de aangelegenheden van de onderneming te bespreken – artikel 35b) kunnen wij ons werkelijk niet voorstellen dat deze, in welk werkverband dan ook, tot onwerkbare omstandigheden zou kunnen leiden. Integendeel, toepassing van deze regeling zal naar onze mening het doelmatig functioneren van de arbeidsorganisaties juist bevorderen. Echter ook ten aanzien van het functioneren van een ondernemingsraad in de ondernemingen met meer dan 35 werknemers, geeft de wettelijke regeling naar onze mening voldoende ruimte voor een aanpassing van de overlegstructuur aan de aard en de omstandigheden van de arbeidsorganisatie. Ondernemer en ondernemingsraad kunnen immers in onderlinge overeenstemming tot nadere afspraken komen over bij voorbeeld een vormgeving van het overleg en een verschaffing van informatie die past bij de specifieke situatie van het werkverband. In de praktijk blijkt dan ook dat ondernemingsraden in verschillende ondernemingen verschillend functioneren. Met name komt dit tot uiting in de non-profitsector, waar reeds eerder bij SER-verordening de wettelijke grens voor het instellen van ondernemingsraden in de omroepsector, de welzijnssector en de sector bejaardenoorden verlaagd is tot 25 werknemers.

4. Met de leden van de C.D.A.-fractie achten wij nieuwe ondernemersinitiatieven voor de werkgelegenheid in Nederland van groot belang.

Wij vrezen niet dat het persoonlijk initiatief en het risiconemen door de voorgestelde medezeggenschapsregeling, met name door het beroepsrecht, nadelig zullen worden beïnvloed. Ondernemers zijn over het algemeen mensen met gezond verstand en gevoel voor verantwoordelijkheid. Zij zullen inzien, bij goede voorlichting, dat de voorgestelde medezeggenschapsregeling een positieve invloed kan hebben op de onderneming, ook in economisch opzicht, aangezien de onderneming als samenwerkingsverband gebaat is bij een regelmatig overleg over de beleidsvraagstukken tussen ondernemer en werknemers. Deze ontwikkeling is alleen al mogelijk doordat een beter inzicht in het beleid van de onderneming en het dragen van medeverantwoordelijkheid de werknemers sterker zullen kunnen motiveren in hun arbeid. De ondernemer zal voorts door het overleg met zijn werknemers tot beslissingen kunnen komen waarin de verschillende betrokken belangen beter zijn afgewogen. In dit licht dient ook het beroepsrecht te worden gezien. Dit recht is er niet op gericht om het ondernemersinitiatief en het risiconemen te beknotten, maar om te bereiken dat bij de aangelegenheden waar-

over de ondernemingsraad dient te adviseren tot een evenwichtige afweging van alle betrokken belangen kan worden gekomen. Bedacht dient immers te worden dat de ondernemer door het opbouwen van een arbeidsorganisatie en het in dienst nemen van werknemers niet alleen voor zich zelf risico neemt, maar ook voor zijn werknemers wier positie en inkomsten evenzeer afhankelijk zijn van de gang van zaken in de onderneming.

De leden van de C.D.A.-fractie hebben verder vragen gesteld over de invoering van de wetswijziging.

Wij achten het een voorwaarde voor de inwerkingtreding van de wetswijziging dat het functioneren van een aantal bedrijfscommissies op korte termijn kan worden verbeterd. Daartoe staan verschillende mogelijkheden open. Wij verwachten dat de Sociaal-Economische Raad – die overigens met betrekking tot het functioneren van de bedrijfscommissie ook een eigen wettelijke verantwoordelijkheid heeft – hierover binnenkort zal adviseren. Of naar aanleiding van dit advies verschillende invoeringsdata naar sector wenselijk of nodig zullen zijn, valt nog te bezien. Het wetsontwerp schrijft dit niet voor maar opent daartoe alleen de mogelijkheid. Voorlopig geven wij er nog de voorkeur aan de wetswijziging zo spoedig mogelijk (als het kan binnen één jaar) voor alle betrokken ondernemingen tegelijk in te voeren.

5. Met betrekking tot de bedrijfscommissies hebben de leden van de C.D.A.-fractie gevraagd of deze commissies wel voldoende geëquipeerd zijn om de nieuwe omvangrijke taken binnen redelijke termijnen te kunnen vervullen.

Het vraagstuk van de bedrijfscommissies is naar onze mening tweeledig. In de eerste plaats ontbreekt het de leden van de bedrijfscommissies die een klein ressort hebben (meer dan de helft van de 76 bedrijfscommissies heeft een ressort van ten hoogste 25 ondernemingen) dikwijks aan voldoende deskundigheid en ervaring doordat zij in slechts enkele gevallen per jaar groepen worden om beslissingen te nemen. In dit opzicht zou een oplossing naderbij gebracht kunnen worden door een zodanige samenvoeging van ressorten dat er bij voorbeeld een twintigtal bedrijfscommissies zal overblijven, die ieder – na invoering van deze wetswijziging – hun taken uitoefenen ten aanzien van 500 à 800 ondernemingen. Maar dit is nog niet voldoende. In de tweede plaats ontbreekt het namelijk de meeste bedrijfscommissies – en dit probleem knelt vooral bij de bedrijfscommissies die thans, of na invoering van de wetswijziging, een groot ressort hebben – aan voldoende professionele bijstand, zoals een juridisch geschoolde secretaris en administratieve medewerkers. Hier ligt de oplossing vooral in het financiële vlak: indien er meer geld beschikbaar komt voor het functioneren van de secretariaten, kan de professionele bijstand naar behoefte worden aangevuld.

Ons antwoord op de vraag van de leden van de C.D.A.-fractie is dus dat naar onze mening de bedrijfscommissies thans onvoldoende zijn toegerust voor hun nieuwe taken, doch dat met de medewerking van alle betrokkenen binnen redelijke termijn hierin verbetering kan worden gebracht.

6. De beschouwing van de leden van de C.D.A.-fractie over samenwerking tussen en medeverantwoordelijkheid van ondernemer en werknemers kunnen wij onderschrijven. Wij verwijzen in dit verband naar hetgeen wij onder meer bij de punten 3 en 4 hebben gesteld.

7. De leden van de P.v.d.A.-fractie wijzen op de problematiek van de bevoegdheden van ondernemingsraden bij ondernemingen in concernverband. Uit hun opmerkingen in het kader van dit wetsontwerp maken wij op, dat deze problematiek zich – naar hun mening – in het bijzonder voordoet bij kleine ondernemingen. Die veronderstelling lijkt ons echter niet geheel juist. De door deze leden geschetste concernproblematiek doet zich met name voor bij de grotere concerns, die in de regel zowel grotere als kleinere ondernemingen kunnen omvatten. Voorshands nemen wij aan dat er meer concerns zijn met een centrale ondernemingsraad, waarop de artikelen 33–35

van de wet van toepassing zijn, dan concerns waarvoor artikel 35a, tweede lid, van het wetsontwerp zal gelden. In beide gevallen is er echter ten aanzien van de uitoefening van bevoegdheden een spanningsveld tussen de basisondernemingsraden en de centrale ondernemingsraad die immers bevoegd is ten aanzien van de onderwerpen die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle of de meerderheid van de ondernemingen waarvoor hij is ingesteld.

Door de instelling van een centrale ondernemingsraad raken de basisondernemingsraden een deel van hun bevoegdheden kwijt. Als compensatie daarvoor kan worden aanbevolen, dat de centrale ondernemingsraad in zijn reglement een bepaling opneemt dat de centrale ondernemingsraad, alvorens een besluit te nemen over een onderwerp dat van gemeenschappelijk belang is, de betrokken ondernemingsraden in de gelegenheid stelt van hun oordeel te doen blijken. Deze aanbeveling kan evenzo gelden voor die centrale ondernemingsraden, waarop de regeling van artikel 35a, tweede lid, van toepassing zal zijn.

Wij menen overigens dat de overheveling van bevoegdheden naar de centrale ondernemingsraad niet in de eerste plaats beschouwd moet worden als een beperking van de bevoegdheden van de onderliggende ondernemingsraden, maar vooral als een mogelijkheid voor de vertegenwoordigers van de werknemers om op centraal niveau met de concernleiding het algemene beleid van het totale concern te bespreken en ten aanzien daarvan medezeggenschap uit te oefenen. Voorts zijn wij het niet eens met de leden van de P.v.d.A.-fractie, dat de bevoegdheden die dit wetsontwerp toekent aan ondernemingsraden van kleine ondernemingen geringer zijn dan de bevoegdheden van ondernemingsraden in grotere ondernemingen.

Ons inziens dient veeleer van een aangepaste medezeggenschapsregeling dan van een geringere medezeggenschapsregeling te worden gesproken. In dit verband verwijzen wij naar de met de Tweede Kamer gevoerde discussie over een gelijkwaardig recht op medezeggenschap (Tweede Kamer, zitting 1980–1981, wetsontwerp 15 893, nr. 5, blz. 1–4 en nr. 8, blz. 1–3).

8. De vraag of als consequentie van het toekennen van het beroepsrecht aan ondernemingsraden in ondernemingen met 35–100 werknemers beperkingen in artikel 35a van het wetsontwerp ingetrokken hadden moeten worden ten einde het beroepsrecht behoorlijk te laten functioneren, beantwoorden wij ontkennend. In dit verband kan gedacht worden aan de beperkingen in de opschortingsverplichting voor de ondernemer, genoemd in artikel 35a, eerste lid, onderdeel h, en aan de beperkingen voor de ondernemingsraad in het recht om deskundigen uit te nodigen, genoemd in artikel 35a, eerste lid, onderdeel e.

In tegenstelling tot de ondernemer die een onderneming heeft met meer dan 100 werknemers, behoeft de «kleine ondernemer» alleen de meest ingrijpende van de in artikel 25 genoemde besluiten gedurende een maand op te schorten wanneer zijn besluit niet of niet geheel in overeenstemming is met het advies van de ondernemingsraad. Voor de andere in artikel 25 genoemde besluiten geldt dus geen verplichte opschortingstermijn. De bedoeling van de verplichte opschortingstermijn is te voorkomen dat een ondernemingsraad die beroep instelt bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam voor een voldongen feit wordt geplaatst doordat de ondernemer het omstreden besluit intussen reeds heeft uitgevoerd. Een opschortingstermijn van een maand is echter te kort om dit te garanderen. Uit de eerste vijf ons bekende uitspraken van de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam op grond van artikel 26 van de Wet op de ondernemingsraden blijkt, dat in deze zaken tussen de datum van het omstreden ondernemersbesluit en de datum van de rechterlijke uitspraak termijnen lagen van twee tot vier en een halve maand. Ondanks het tekort schieten van de verplichte opschortingstermijn, heeft het beroepsrecht in deze zaken – naar ons oordeel – toch behoorlijk kunnen functioneren. Een wettelijk verplichte opschortingstermijn is ons inziens dan ook geen absoluut noodzakelijke voorwaarde voor het behoorlijk functioneren van het beroepsrecht.

Zoals de ondernemingsraad van een onderneming met meer dan 100 werknemers, indien hij door de uitvoering van een kennelijk onredelijk ondernemingsbesluit voor een voldongen feit dreigt te worden geplaatst – al dan niet in afwachting van het treffen van (voorlopige) voorzieningen door de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam – uit hoofde van onverwijld spoed een kort gedingprocedure bij een president van de arrondissementsrechtbank tegen de ondernemer aanhangig kan maken, zo zal de ondernemingsraad van een kleine onderneming dit eveneens kunnen doen. Door hantering van dit instrument – dat uiteraard met de nodige prudentie moet worden toegepast – kan de ondernemingsraad voorkomen dat het door hem ingestelde of nog in te stellen beroep geen effect meer kan hebben, omdat het door hem bestreden besluit inmiddels door de ondernemer is uitgevoerd. Een wettelijk verplichte opschortingstermijn is daarvoor dus geen absoluut noodzakelijke voorwaarde. Het niet gelden van deze verplichting voor een aantal in artikel 25 genoemde besluiten vormt ons inziens dan ook geen belemmering voor het behoorlijk functioneren van het beroepsrecht.

De in onderdeel e van artikel 35a, eerste lid, genoemde beperking van het recht van de ondernemingsraad om deskundigen te raadplegen heeft slechts zeer zijdelings te maken met het functioneren van het beroepsrecht. In kleine ondernemingen zal voor het raadplegen van deskundigen door de ondernemingsraad dezelfde regeling gelden als in grote en kleine ondernemingen geldt voor het raadplegen van andere personen door ondernemingsraadleden of commissieleden op grond van artikel 18, en voor het voeren van gerechtelijke procedures door de ondernemingsraad. De aan deze verschillende vormen van bijstand verbonden kosten komen alleen ten laste van de ondernemer voor zover hij in het betalen daarvan toestemt. Een beroep op de bedrijfscommissie is niet mogelijk.

Ten aanzien van de voor een beroepsprocedure noodzakelijke rechtsbijstand bestaat er dus geen verschil tussen ondernemingsraden van grote en kleine ondernemingen. Bij de totstandkoming van de regeling voor de kosten van rechtsbijstand voor de ondernemingsraad heeft de Regering als haar mening uitgesproken deze regeling niet als een volmaakte oplossing of afronding te beschouwen. In verband hiermee heeft de eerste ondertekenaar op 7 januari 1980 aan de SER advies over deze problematiek gevraagd. Te verwachten valt, dat het uitbrengen van dit SER-advies nog wel enige tijd zal duren.

Ten slotte wijzen wij erop, dat de regeling voor het uitnodigen van deskundigen tot het bijwonen van een overlegvergadering (artikel 23a, zesde lid) ongewijzigd geldt voor kleine ondernemingen. Wanneer de ondernemer bezwaar heeft tegen het uitnodigen van een of meer deskundigen voor een ondernemingsraadvergadering, kan de ondernemingsraad deze deskundige(n) derhalve uitnodigen voor het bijwonen van een overlegvergadering en bij bezwaar van de ondernemer daarentegen kan de ondernemingsraad wél een beroep op de bedrijfscommissie doen. Ook de regeling van artikel 35a, eerste lid, onderdeel e, vormt ons inziens dus geen belemmering voor het behoorlijk functioneren van het beroepsrecht.

9. De leden van de P.v.d.A.-fractie hebben voorts gevraagd naar nadere informatie over de inwerkingtreding van de wetwijziging. Wij verwijzen deze leden daarvoor naar hetgeen wij geantwoord hebben onder punt 4.

10. Met betrekking tot de achterstand in de behandeling van reglementen die begin 1981 bij een aantal bedrijfscommissies bestond, hebben wij onderzoeksgegevens verschaft aan de Tweede Kamer in de nota naar aanleiding van het eindverslag (Tweede Kamer, zitting 1980–1981, wetsontwerp 15 893, nr. 8, blz. 9–10). Ten behoeve van de leden van de P.v.d.A.-fractie volgt hier het volledig overzicht. Er dient bij aangetekend te worden dat op dat tijdstip 34% van de door het onderzoek bestreken 3605 ondernemingsraden, groeps-ondernemingsraden en centrale ondernemingsraden, nog niet had voldaan aan de wettelijke verplichting om een aangepast reglement bij de bedrijfscommissie in te dienen.

11. De door de leden van de P.v.d.A.-fractie gevraagde gegevens per bedrijfstak kunnen uit het overzicht worden afgelezen.

12. De werkzaamheden van de bedrijfscommissies kunnen globaal in vijf groepen worden onderscheiden:

- a. behandeling van reglementen;
- b. beslissing op verzoeken met betrekking tot de toepassing van de wet, bij voorbeeld ontheffing;
- c. beslissing in beleidsgeschillen tussen ondernemingsraad en ondernemer bij voorbeeld over een regeling op het gebied van het sociaal beleid;
- d. bemiddeling ter zake van vorderingen bij de kantonrechter;
- e. administratieve en voorlichtende taken.

In de eerste jaren na de inwerkingtreding van deze wetwijziging zal voor wat betreft de kleine ondernemingen het hoofddoel van de werkzaamheden liggen op de behandeling van de reglementen en het geven van voorlichting.

13 en 14. Met betrekking tot de door de leden van de P.v.d.A.-fractie gevraagde informatie over de bekostiging van de secretariaten en de vergaderfrequentie van de bedrijfscommissies zijn nog geen recente systematische gegevens beschikbaar.

Op grond van mededelingen van de zijde van de SER kan echter worden aangenomen dat de secretariaten van de bedrijfscommissies op enkele uitzonderingen na rechtstreeks door de werkgeversorganisaties worden bekostigd. Uit de tot dusver ontvangen jaarverslagen van de bedrijfscommissies kan voorts worden afgeleid dat de bedrijfscommissies met de grootste resorten vijf tot acht maal per jaar vergaderen. Meer dan de helft van de bedrijfscommissies vergadert minder dan drie maal per jaar, waarvan een aantal bedrijfscommissies minder dan een maal per jaar in vergadering bijeenkomt.

15. De leden van de P.v.d.A.-fractie hebben onze mening gevraagd over het idee om de administratie van de bedrijfscommissies te centraliseren.

Wij wijzen deze leden erop dat het idee van een centraal secretariaat voor de bedrijfscommissies, afkomstig is van de Commissie Ondernemingsraden van de SER die het advies over het functioneren van de bedrijfscommissies voorbereidt. Aangezien de besprekingen over dit advies binnen de SER nog niet zijn afgerond, lijkt het ons beter met ons oordeel te wachten tot er definitieve, uitgewerkte voorstellen bekend zijn.

16. Wij verwachten dat de thans bij de bedrijfscommissies bestaande achterstand in de behandeling van reglementen in de loop van dit jaar grotendeels zal kunnen worden ingelopen. Wij zouden het echter niet verantwoord vinden de onderhavige wetwijziging in werking te laten treden zonder dat er een uitzicht is verkregen op een beter functioneren van de bedrijfscommissies op afzienbare termijn. Over deze problematiek zullen wij ons dan ook aan de hand van het op korte termijn te verwachten SER-advies nader beraden.

17. Wij hebben er kennis van genomen dat de leden van de fracties van de V.V.D. en de P.P.R. zich het recht hebben voorbehouden bij de openbare behandeling van het onderhavige wetsontwerp nader in te gaan op met dit ontwerp verband houdende onderwerpen.

De Minister van Sociale Zaken,
W. Albeda

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Th. M. Hazekamp